

Examenregeling HAVO
Schakel College

Schooljaar 2017-2018

INHOUDSOPGAVE:

1. Voorwoord	3
2. Het examenreglement in vogelvlucht	4
3. Examencommissie en kleine commissie HAVO 2017-2018	6
4. Roosters SE periode 1, 2 en 3	7
5. Regeling mondeling schoolexamen	10
6. Regeling leerstofbeschrijving en bepaling eindcijfer SE/CE	11
7. Nadere uitwerking examenreglement HAVO Schakel College	24
8. Regeling herkansing van CKV, LO, I&S en de CE-herkansingsregeling, de extra-vak regeling en de slaag/zakregeling	29

I. Voorwoord

Aan alle eindexamenkandidaten,

Dit schooljaar neem je deel aan het eindexamen havo. Je gaat deelnemen aan de schoolexamens (SE's) en Centraal schriftelijk Eindexamens (CE's) en dit is anders dan de toetsen die je tot nu toe gewend was. Om examenvakken te kunnen afronden neem je dit schooljaar vanaf oktober t/m april deel aan de schoolexamens en in mei aan het centraal schriftelijke examen per vak. De vakken I&S en profielwerkstuk vormen samen het Combinatievak. Let op: voor het verslag van het profielwerkstuk geldt een aparte planning.

Voor de vakken I&S, lo en ckv zijn er alleen schoolexamens. Deze vakken moeten in april van het examenjaar zijn afgerond.

Vanaf vorig schooljaar is deelname aan de rekentoets verplicht. Binnenkort ontvang je hier meer informatie over van je docent wiskunde.

Het uitgangspunt is dat iedereen zal slagen en als je jezelf aan de volgende punten houdt, vergroot je jouw kansen op succes:

- ☀ Ga naar alle lessen, iedere dag, het hele schooljaar en blijf niet thuis omdat je denkt dat je jouw tijd beter kunt besteden aan een ander vak.
- ☀ Zorg dat je een goede planning maakt voor de leerstof van alle vakken. Je mentor kan je hierbij ondersteunen.
- ☀ Er worden door de school 'examentrainingen' gepland en deelname hieraan is verplicht. Zorg dat je goed voorbereid een CE traint. Zo zie je precies waar je staat en waar je nog extra aandacht moet besteden.
- ☀ Lees deze examenregeling goed door, want er wordt van je verwacht dat je hiervan op de hoogte bent. Vraag hulp aan je mentor wanneer iets niet duidelijk is.

De organisatie van de school zorgt ervoor dat elke examenkandidaat een gelijke kans heeft. Daartoe zijn regels vastgesteld die het voor alle betrokkenen (leerlingen, school en inspectie) duidelijk maken waar iedereen zich aan moet houden. In dit document worden deze regels beschreven.

Het havodiploma is bijzonder waardevol en geeft je toegang tot het volgen van een beroepsopleiding in het Hoger Beroeps Onderwijs (hbo) en je kunt wanneer je een 6.8 of hoger gemiddeld scoort doorstromen naar onze vwo-opleiding.

Tot slot wens ik je namens het schoolbestuur, de schoolleiding, je mentor en alle docenten **HEEL VEEL SUCCES** toe en zie ik je graag een mooi diploma in ontvangst nemen tijdens onze diploma-uitreiking!

Wendy Jongstra-Maessen
Schoolleider Schakel College

2. Het examenreglement in vogelvlucht

Voor een belangrijke gebeurtenis, zoals het examen, is belangrijk om vooraf te weten welke regels er gelden. Het examenreglement o.a. bevat de volgende thema's: wie maakt het examen, wie neemt het af, de omschrijving van de examenstof en verdeling over de schoolexamens en het centraal schriftelijk examen, de toetsperiodes, herkansingen, absentie, samenstelling van het cijfer, onregelmatigheden, bezwaren, examencommissie en de vaststelling van de uitslag.

Het kan voorkomen dat je gedurende dit examenjaar gebruik moet maken van regelingen m.b.t. het examen. Daarom is het goed deze vooraf door te nemen. Hieronder volgen allereerst een paar belangrijke regelingen/tips:

- Het schoolexamen is een onderdeel van het eindexamen en bepaalt 50% van het eindcijfer per vak.
- Laat komen bij een examen kan vervelende consequenties hebben. Als je 30 minuten na de start van een examen niet aanwezig bent, kun je uitgesloten worden van deelname aan het betreffende examen. Je wordt bij het niet aanwezig zijn bij een schoolexamen niet uitgesloten als je conform de bepalingen in dit reglement geoorloofd afwezig is geweest. Niet aanwezig zijn bij een schoolexamen kan, als er sprake is van nalatigheid, het cijfer '1' opleveren.
Lees goed de bepalingen in hoofdstuk 7 Nader uitwerking examenreglement HAVO Schakel College, paragraaf 7,13 t/m 16.
- In deze examenregeling is ook de leerstofverdeling per vak opgenomen inclusief uiterlijke inleverdata voor literatuurlijsten en praktische opdrachten. Noteer deze uiterste inleverdata, zodat ze niet vergeten worden! Het niet houden aan deze data kan verregaande gevolgen hebben.
- In het examenjaar staan 3 schoolexamenperiodes gepland. Elke examenkandidaat heeft recht op maximaal 2 herkansingen in het examenjaar, waarvan maximaal 1 herkansing per SE-periode (alleen bij SE periode 1 en 2).
- Na het centraal examen in mei, mag je maximaal voor 1 vak een herkansing doen. Deze herkansing vindt plaats in het tweede tijdvak in juni.

Het eindexamen in het kort:

Het eindexamen wordt geregeld in art. 32 van de "landsverordening voortgezet onderwijs" (AB 1989, GT 103) en nader uitgewerkt in het "landsbesluit eindexamens dagscholen VWO, HAVO, HAVO." (AB 1991, GT 35). Volgens dat laatste landsbesluit (art. 14) bestaat het examen voor ieder vak uit twee gedeelten:

- A. het schoolexamen (SE)
- B. een centraal schriftelijk examen (CE)

Niet alles wordt door het landsbesluit geregeld, zodat iedere school een eigen aanvullende regeling opstelt. Zie hiervoor de "*nadere uitwerking examenreglement HAVO voor het Schakel College*".

De eindexamenkandidaat havo in klas 5 doet examen in 7 vakken + het combinatievak (I&S en profielwerkstuk). De eisen voor ieder vak worden elk jaar opnieuw vastgesteld. Deze eisen staan in de leerstofomschrijving schoolexamen.

Voor sommige vakken wordt een mondeling schoolexamen afgenomen. De regeling hiervoor staat in de bijlage 1: regeling mondeling schoolexamen. Voor het mondeling schoolexamen moet je een werkstuk en/of een of meer onderwerpen voorbereiden en/of een aantal boeken lezen. Het is belangrijk om hier op tijd mee te beginnen en het goed te doen, want het betreft een deel van je eindcijfer voor dat vak.

Regeling SE

De regeling voor het schoolexamen is uitgewerkt in dit document.

Regeling CE

De regeling voor het centraal schriftelijk examen wordt in landbesluit AB 1991, GT 35 geregeld in hoofdstuk 5. Voor het grootste deel komen deze regels overeen met die van de regeling SE waarnaar hierboven verwezen wordt.

- De centraal schriftelijk eindexamens worden gemaakt door commissies die door de minister van onderwijs op Aruba zijn ingesteld, of ze komen uit Nederland. Ze worden dus niet gemaakt door de eigen docenten.
- Bij alle centraal schriftelijke examens is een gecommiteerde betrokken. Deze wordt door de minister aangewezen en is een docent die in de eindexamenklassen van het havo lesgeeft. De gecommiteerde is een ter zake kundige.
- Het cijfer voor het centraal schriftelijk examen wordt (in onderling overleg) vastgesteld door de examinerator en de gecommiteerde.
- Bij bedrog wordt de examenkandidaat de (verdere) deelneming aan het centraal schriftelijk examen ontzegd.
- Bij enig ander handelen in strijd met de voorschriften kan de examenkandidaat (verdere) deelneming worden ontzegd.

- Worden de vorige twee punten ontdekt na het centraal schriftelijk examen, dan krijgt de examenkandidaat geen diploma of het kan hem/haar worden onthouden.

Berekening en uitslag.

Het eindcijfer voor een examenvak wordt bepaald door het rekenkundig gemiddelde van het cijfer van het schoolexamen en het cijfer van het centraal schriftelijk examen, tot op één decimaal m.u.v. de vakken I&S, CKV en LO. Hoe het cijfer van het schoolexamen bepaald wordt, staat verderop in deze regeling.

In een formule:

$$EC \text{ (eindcijfer)} = \frac{\text{Gemiddeld SE cijfer} + \text{cijfer CE}}{2}$$

De uitkomst van deze berekening is het eindcijfer, dit wordt afgerond op het dichtstbij liggende hele cijfer.

Een examenkandidaat is geslaagd als:

- A.
 1. hij voor alle examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, eindcijfers heeft behaald van 6 of meer; of
 2. hij voor één van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 5 heeft behaald, en voor de overige examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, eindcijfers heeft behaald van een 6 of meer; of
 3. hij voor twee van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 5 heeft behaald; of voor één van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 4 heeft behaald en voor de overige examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, eindcijfers heeft behaald van 6 of meer, waarbij het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
 4. hij voor één van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 4 heeft behaald en voor één van zijn examenvakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 5 heeft behaald en voor de overige vakken waarvoor een eindcijfer is vastgesteld, het eindcijfer 6 of meer heeft behaald, waarbij het gemiddelde van de eindcijfers tenminste 6.0 bedraagt;
 5. geen van de eindcijfers van de onderdelen, genoemd bij punt A 1 t/m 4, lager is dan een 4;
- B. het rekenkundig gemiddelde van alle bij het centraal examen behaalde cijfers tenminste 5,5 bedraagt;
- C. voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde maximaal één 5 als eindcijfer is behaald;
- D. bij de uitslagbepaling worden volgens punt A het gemiddelde van de eindcijfers van tenminste de onderdelen I&S en het profielwerkstuk aangemerkt als het eindcijfer van één examenvak, het combinatievak;
- E. de vakken LO en CKV met een voldoende zijn afgesloten
- F. de voorzitter van de examencommissie bepaalt, in overleg met de examinatoren, het eindcijfer, bedoeld bij punt B, als het rekenkundig gemiddelde van de eindcijfers van de samenstellende onderdelen. Indien de uitkomst van deze berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat een 5 of hoger is, naar boven afgerond.

Vrijstelling:

Een kandidaat die gezakt is, verkrijgt een vrijstelling voor het vak waarvoor een 7 of meer is behaald. Hierbij geldt wel dat het gemiddeld SE cijfer en het cijfer voor het CE in dat vak dient tenminste een 6,0 moet zijn. Deze vrijstelling geldt slechts voor het jaar, volgend op dat waarin het examen is afgelegd.

Herkansing:

SE: Herkansing kan in één (1) vak voor SE1 periode en SE2 periode om het cijfer te verbeteren.

CE: Herkansing kan alleen in één (1) vak, om:

- A. examen te doen in een vak dat om een of andere reden nog niet gedaan is;
- B. een cijfer op de lijst te verbeteren.

Het verzoek om in een bepaald vak herkansing te mogen doen, moet schriftelijk worden aangevraagd bij de eindexamencommissie. Deze bepaalt daartoe een dag. Is het verzoek niet tijdig ontvangen, dan wordt de voorlopige uitslag definitief.

Diploma:

Aan iedere examenkandidaat wordt een cijferlijst uitgereikt waarop de cijfers voor het schoolexamen, het centraal schriftelijk examen en de eindcijfers voor de vakken zijn vermeld, alsmede de uitslag van het examen. Iedere geslaagde examenkandidaat krijgt een diploma, met daarop vermeld de vakken waarin hij/zij is geëxamineerd. Duplicaten van diploma's worden niet uitgereikt.

3. Examencommissie en kleine commissie HAVO 2016-2017

Examencommissie HAVO

1 I. La Haye	voorzitter	
2 W. Jongstra-Maessen	secretaris	
3 S. van der Kist	Lid	Nederlands en CKV
4 L. Smilde	Lid	Engels
5 A. Krosendijk	Lid	Spaans
6 G. Loonen	Lid	Wiskunde
9 R. de Jong	Lid	Geschiedenis en I&S
10 P. Dieleman	Lid	Economie en M&O
11 D. Quant	Lid	Biologie
12 E. Chaudron	Lid	Natuurkunde
13 R. Groot	Lid	Scheikunde
14 L. van der Vaart	Lid	LO

KLEINE EXAMENCOMMISSIE HAVO

1 I. La Haye	voorzitter
2 W. Jongstra-Maessen	secretaris
3 L. Smilde	Lid
4 G. Loonen	Lid
5 L. van der Vaart	Lid

4. Roosters SE periode 1, 2 en 3

SE eerste periode week 44 (onder voorbehoud)

5 havo (lokaal 7)			
Maandag	7:30	NA (120)	GE (90)
30 okt	10:30	SP sv (120)	
Dinsdag	7:30	WI (120)	
31 okt	10:30	I&S (90)	
Woensdag	7:30	BI (120)	M&O (120)
01 nov		EN sv (90)	
Donderdag	7:30	SC (120)	EC (120)
02 nov	10:30		
Vrijdag	7:30	NE sv (180)	
03 nov	10:30		

SE tweede periode week 4/5
(onder voorbehoud)

5 Havo (lokaal 7)		
Vrijdag	7:30	SP lv (60 lok 10)
26 jan	10:30	
Maandag	7:30	WI (120)
29 jan	10:30	
Dinsdag	7:30	BI (120) M&O (120)
30 jan	10:30	EN lv (60 lok 10)
Woensdag	7:30	SK (120) EC (120)
31 jan	10:30	I&S (90)
Donderdag	7:30	NA (120) GE (90)
1 febr	10:30	
Vrijdag	7:30	CKV NE (120) presentaties
2 febr	10:30	

SE derde periode week 15

(onder voorbehoud)

5 havo (lokaal 7)		
Maandag 9 apr	7:30 10:30	Studievrij
Dinsdag 10 apr	7:30	WI (120)
Woensdag 11 apr	7:30	BI (120) M&O (120)
Donderdag 12 apr	7:30	SK (120) GE (90)
Vrijdag 13 apr	7:30	NA (120) EC (120)

Let op: de mondelinge examens m.u.v. I&S worden eerder afgenomen. Deze zullen plaatsvinden in week 11.

Rooster mondeling SE Nederlands wordt een week voor het begin van de SE-periode bekend gemaakt.

Rooster mondeling SE Engels wordt een week voor het begin van de SE-periode bekend gemaakt.

Rooster mondeling SE Spaans wordt een week voor het begin van de SE-periode bekend gemaakt.

Rooster mondeling SE I&S wordt een week voor het begin van de SE-periode bekend gemaakt.

Rooster mondeling SE CKV wordt een week voor het begin van de SE-periode bekend gemaakt.

5. Regeling leerstofomschrijving schoolexamens en bepaling eindcijfer SE/CE

Pta Nederlands havo 2017-2018				
Examenstof				
Methode	Domeinen	Onderdeel		
Talent handboek en werkboek	A-D	Lees-, schrijf-, argumentatie- en presentatievaardigheden		
Literatuurreader	E	Literatuur		
Examenbundel	A, B en D	Examentraining		
leerstofbeschrijving	vorm	duur	her	weging
SE1 (week 44)				
Schrijfvaardigheid: betoog				
stof: module leesvaardigheid- lezen & samenvatten/documenteren/tekstdoel/tekststructuur module schriftelijke vaardigheden- schrijfstrategieën/doel&publiek/tekstsoorten/tekstvormen/structuur/formuleren/presenteren	schrijfproduct handgeschreven of laptop	180 min	ja	1
oefenen en feedback in de lessen				
SE2 (week 4/5)				
Spreekvaardigheid: beschouwing				
stof: module mondelinge taalvaardigheid- tekstsoorten/formuleren & presenteren module argumenteren	Individuele presentatie	5-7 min	ja	1
oefenen en feedback in de lessen				
SE3 (week 11)				
Mondeling literatuur				
stof: 13 gelezen werken + achtergronden en analyses 5 gedichten of een bundel overzicht van de literatuurgeschiedenis	vraaggesprek	30 min	nee	1
CE mei				
Leesvaardigheid				
Stof: module leesvaardigheid en argumenteren		180 min	ja	3
Cijferbepaling: (SE 1 + SE 2 + SE 3) : 3 = Eindcijfer SE (Eindcijfer SE + cijfer CSE) : 2 = Eindcijfer				

PTA Engels Havo 5 landsexamen 2017 - 2018

Examenstof				
Methode	Domeinen	Onderdeel		
Stepping Stones	B, C, D, A			
Leesboeken	A, E			
Literatuurgeschiedenis	E			
Cambridge (CAE)	A, B, C, D			
leerstofbeschrijving	vorm	duur	her	weging
SE1 (week 44)	schriftelijk	90	ja	1
Schrijfvaardigheid: (in)formele brief				
Stepping Stones				
Reference (grammatica, conventies, vocabulary)				
SE2 (week 5)	luistertoets	60	nee	1
(Kijk- en) Luistervaardigheid:				
Stepping Stones				
Reference				
AE/BE media				
SE3 (week 11 talen)	mondeling	30	nee	1
Mondeling				
Gelezen werken				
Lit. gesch.				
Reader				
CSE dinsdag 15 mei 2018	schriftelijk	150	ja	
Cijferbepaling:				
(SE 1 + SE 2 + SE 3) : 3 = Eindcijfer SE				
(Eindcijfer SE + cijfer CSE) : 2 = Eindcijfer				

Pta Spaans Havo 2017-2018

Examenstof

Methode	Domeinen	Onderdeel
Apúntate 5	A t/m D	Lezen, luisteren, spreken, schrijven
USO Avanzado	D	Taalvaardigheid
El coronel no tiene quien le escriba	E	Literatuur
Como agua para chocolate	E	Literatuur
La casa de Bernarda Alba	E	Literatuur
Intemperie	E	Literatuur
Examenbundel CSE	A	Leesvaardigheid

leerstofbeschrijving	vorm	duur	her	weging
----------------------	------	------	-----	--------

SE1 (week 44)

Schrijfvaardigheid Formeel en Informeel

Schriftelijk

120

Ja

1

SE2 (week 5)

Kijk- en luistervaardigheid

Schriftelijk

60

Nee

1

SE3 (week 11)

Presentatie en Literatuur

Mondeling

30

Nee

1

8 boeken (4 bovengenoemd; 4 naar eigen keus; 4 Spaanse en 4 Latijns-Amerikaanse)

Cijfer SE3 = Gemiddelde van presentatie (1x) + literatuur (2x)

CE mei

Leesvaardigheid

Schriftelijk

150

Ja

Cijferbepaling:

$(SE\ 1 + SE\ 2 + SE\ 3) : 3 = \text{Eindcijfer SE}$

$(\text{Eindcijfer SE} + \text{cijfer CSE}) : 2 = \text{Eindcijfer}$

Wiskunde A HAVO 2017-2018

Examenstof

Methode	Hoofdstuk	Onderdeel	Domeinen
Getal en Ruimte I Ie editie			
Deel 1	H1	Rekenregels en verhoudingen	B
	H2	Verwerken van data	E
	H3	Tabellen en grafieken	B
	H4	Handig tellen	B
Deel 2	H5	Lineaire verbanden	C
	H6	Statistiek en beslissen	E
	H7	Veranderingen	D
	H8	Statistiek met de computer	E
Deel 3	H9	Exponentiele verbanden	B
	H10	Statistische variabelen	E
	H11	Formules en variabelen	C

Eindtermen: zie www.examenblad.nl

leerstofbeschrijving	vorm	duur	her	weging
SE1 (week 44)				
H1, H3, H7, H9	schriftelijk	120 min	Ja	1x
SE2 (week 5)				
H2, H4, H6, H8 en H10	schriftelijk	120 min	Ja	1x
SE3 (week 15)				
H5, H7, H9, H11	schriftelijk	120 min	Nee	1x
CSE __ mei				
Wiskunde	schriftelijk	180 min	Ja	1x

Cijferbepaling:

$(SE\ 1 + SE\ 2 + SE\ 3) : 3 =$ Eindcijfer SE (op 1 decimaal)
 $(\text{Eindcijfer SE} + \text{cijfer CSE}) : 2 =$ Eindcijfer (op helen)

Pta m&o Havo 5

Examenstof

Methode

Domeinen

Onderdeel

M&O in balans

A tm G

M&O in balans

Domein A Basisvaardigheden

Domein C Financiering

Domein E Financieel beleid

Domein G Externe verslaggeving

leerstofbeschrijving

vorm

duur

her weging

SE1 (week 44)

Domein C en E

schriftelijk

120 min.

Ja

2

Hoofdstuk 23 tm 27 uit M&O in balans

deel 1 en deel 2

SE2 (week 5)

Domein G

schriftelijk

120 min.

Ja

2

Hoofdstuk 33 tm 38 uit deel 2

Domein D

Hoofdstuk 15 tm 19 uit deel 1

SE3 (week 15)

Domein A Hoofdstuk 1 tm 3

schriftelijk

120 min.

nee

2

Domein B Hoofdstuk 4 tm 8

Domein C Hoofdstuk 9 tm 14

Domein E Hoofdstuk 20 tm 24

Domein F Hoofdstuk 31 en 32

CSE __ mei

Zie examenprogramma in
vakinformatie.

schriftelijk

180 min

Cijferbepaling:

 $(2 \times \text{SE 1} + 2 \times \text{SE 2} + 2 \times \text{SE 3}) : 6 = \text{Eindcijfer SE}$ $(\text{Eindcijfer SE} + \text{cijfer CSE}) : 2 = \text{Eindcijfer}$

Pta economie Havo 5

Examenstof

methode	Domeinen	Onderdeel
Praktische economie module 1	Schaarste, geld en handel	
Praktische economie module 2	Eenmaal, andermaal, verkocht	
Praktische economie module 3	Markt en overheid	
Praktische economie module 4	Nu en later	
Praktische economie module 5	It's a deal!	
Praktische economie module 6	Stop! Geen risico !?	
Praktische economie module 7	Welvaart en groei	
Praktische economie module 8	Goede tijden. Slechte tijden	

leerstofbeschrijving	vorm	duur	her	weging
----------------------	------	------	-----	--------

SE1 (week 44)

module 7 en 8	schriftelijk	120 min.	Ja	3
---------------	--------------	----------	----	---

SE2 (week 5)

module 2,3 en 5	schriftelijk	120 min.	Ja	3
-----------------	--------------	----------	----	---

SE3 (week 11 talen/week 15 andere vakken)

module 1,4 en 6	schriftelijk	120 min.	nee	2
-----------------	--------------	----------	-----	---

CSE ___ mei

module 1 hoofdstuk 1 en 2 module 2 tm 8	Schriftelijk	180 min	Ja	
--	--------------	---------	----	--

Cijferbepaling:

$(3 \times \text{SE 1} + 3 \times \text{SE 2} + 2 \times \text{SE 3}) : 8 = \text{Eindcijfer SE}$

$(\text{Eindcijfer SE} + \text{cijfer CSE}) : 2 = \text{Eindcijfer}$

Pta geschiedenis Arubaans programma		havo	2017-2018		
Examenstof					
Methode		Domeinen	Onderdeel		
MEMO, 2e fase			Tijdvak 8,9,10		
Staatsinrichting (Piet Pronk)					
leerstofbeschrijving		vorm	duur	her	weging
SE1 week 44					
Tijdvak 9		Schriftelijk	90 min.	Ja	1x
Hoofdstuk 9 t/m 9.4					
SE2 week 5					
Tijdvak 10 en tijdvak 11		Schriftelijk	90 min.	Ja	1x
Hoofdstuk 10 t/m 10.4					
Hoofdstuk 11 t/m 11.4					
SE3 week 15					
Staatsinrichting van Aruba		Schriftelijk	90 min.	Nee	1x
Hoofdstuk 1 t/m 6 + 8.9 en 11					
CSE in mei 2018					
Tijdvakken 9 en 10		Schriftelijk	150 min.		
Staatsinrichting van Aruba					
Cijferbepaling:					
(SE 1 + SE 2 + SE 3) : 3 = Eindcijfer SE					
(Eindcijfer SE + cijfer CSE) : 2 = Eindcijfer					

Pta Biologie Havo 5 2017- 2018

Examenstof	hoofdstuk			
Methode	Domeinen*	Onderdeel		
Biologie voor jou 4	A5, A11, A13, A14, B2, C2 B2, B3, C1, C2, E1, E2, F1 C1, C2, D4, E3, F1	Thema 1 Inleiding in de biologie Thema 2 Cellen Thema 3 Voortplanting		
	C2, E4, F1 B2, B3, F1, F2, F3	Thema 4 Erfelijkheid Thema 5 Evolutie Thema 6		
	B4, B6, B7	Regeling Thema 7		
	B8, C3, D4, F3	Ecologie Thema 8		
	D2,	Gedrag		
Biologie voor jou 5				
	B2, B3, C2 B1, B2, C1, C2, D1, E1, F1	Thema 1 Stofwisseling Thema 2 DNA		
	B2 B5, B8, C3, D4, F3	Thema 3 Mens en milieu Thema 4		
	B3	Voeding Thema 5		
	B3	Transport		
	B3, B4	Thema 6 Gaswisseling en uitscheidin		
	B3, B4, B5	Thema 7 Bescherming		
SO1 (week 44)				
BVJ Boek 4 Th1 (Inleiding), Th2 (Cellen) Th3 (Voortplanting), Th8 (Gedrag)	Schriftelijk	120 min	ja	33,33%
BVJ Boek 5 Th2 (DNA)				
SO2 (week 4)				
BVJ Boek 4 Th6 (Regeling)	Schriftelijk	120 min	ja	33,33%
BVJ Boek 5 Th4 (Voeding) Th5 (Transport), Th6 (Gaswisseling) en Th 7(Bescherming)				
SO3 (week15/16)				
BVJ Boek 4 Th4 (Erfelijkheid), Th7 (Ecologie)	Schriftelijk	120 min	nee	33,33%
BVJ Boek 5 Th1 (Stofwisseling), Th3 (Mens & Milieu)				

CSE __ mei

BVJ Boek 4 A+B : moet nog bijgewerkt worden
zodra veranderingen bekend zijn.

Schriftelijk

180 min

BVJ Boek 5 A+B moet nog bijgewerkt worden
zodra veranderingen bekend zijn.

Cijferbepaling:

$(SO\ 1 + SO\ 2 + SO\ 3) : 3 = \text{Eindcijfer SO}$

$(\text{Eindcijfer SO} + \text{cijfer CSE}) : 2 = \text{Eindcijfer}$

PTA Scheikunde Havo-5 2017-2018

Examenstof

Methode

Domeinen Onderdeel

Chemie Overall deel 4 havo en 5 havo

Leerstofbeschrijving**vorm****duur****her****weging**

SE1 (week 44)

Schriftelijk

120 minuten ja

1x

Hoofdstuk 1, 2, 3, 4, 5, 6

Atoombouw

Bindingen

Zouten

berekeningen par. 2.6 2.7 3.5 4.5 5.5

SE2 (week 5)

Schriftelijk

120 minuten ja

1x

Hoofdstuk 5, 6, 8 + berekeningen

Zouten

zuren en basen

SE3 (week 15)

Schriftelijk

120 minuten nee

1x

Hoofdstuk 7, 9, 10, 11 + berekeningen

Koolstofchemie

Polymeren

Biochemie

Redox

energie duurzaam productie

CSE __ mei

Schriftelijk

210 minuten

Zie examenstof vakinformatie

Cijferbepaling:

(SE 1 + SE 2 + SE 3) : 3 = Eindcijfer SE

(Eindcijfer SE + cijfer CSE) : 2 = Eindcijfer

PTA Natuurkunde HAVO 2017-2018

Examenstof

Methodie

Pulsar Natuurkunde 3e editie

Domeinen

A

B1 B2

C1 C2

D1 D2

E1

G1

H

I1 I2 I3

Onderdeel

Vaardigheden

Beeld- en geluidstechniek

Beweging en energie

Materialen

Aarde en heelal

Gebruik van elektriciteit

Natuurkunde en technologie

Onderzoek en ontwerp

Leerstofbeschrijving

vorm

duur

her

weging

SE1 (week 44)

schriftelijk

120 min

nee

1x

H1 Bewegen in grafieken

H2 Bewegen en rekenen

H7 Kracht en beweging

H8 Energie omzetten

H11 Krachten in evenwicht

SE2 (week 5)

schriftelijk

120 min

nee

1x

H3 Elektriciteit 1

H5 Trillen en golven

H9 Elektriciteit 2

H12 Eigenschappen van stoffen en materialen

H13 Functionele materialen

Stof van SE1

SE3 (week 15)

schriftelijk

120 min

nee

1x

H10 Straling

H14 Communicatie en medische beeldvorming

H15 Zonnestelsel en heelal

Stof van SE1 en SE2

Twee van de vier keuze-SE-onderwerpen:

Uit deel 4: H4 Automaten, of H6 Licht

Uit deel 5: H16 Aarde en klimaat, of H17 Menselijk lichaam

CSE __ mei

Zie examenstof in vakinformatie.

schriftelijk

180 min

Pta I&S havo 2016-2017

Examenstof

Methode

Domeinen

Onderdeel

Syllabis Individu en samenleving

Criminaliteit

Duurzame samenleving

Cultuur en socialisatie

De multiculturele samenleving

Communicatie

Politiek

Globalisering

leerstofbeschrijving

vorm

duur

her

weging

SE1 week 44

Hfst. Politiek

Schriftelijk

90 min.

Hfst. Communicatie

Hfst. Cultuur en socialisatie

Hfst. Multiculturele samenleving

SE2 week 5

Hfst. Criminaliteit

Schriftelijk

90 min.

Hfst. Duurzame samenleving

Hfst. Levensbeschouwing

Hfst. Gezondheid en welzijn

SE3 week 15

Afsluiting I&S, praktische opdracht

Mondeling

30 min.

Het doen van een onderzoek (maatschappelijk probleem)

het maken van een werkstuk + presentatie

Voor I&S is er geen CSE.

het betreft een combinatiecijfer met pws.

Cijferbepaling:

 $(SE\ 1 + SE\ 2 + SE\ 3) : 3 = \text{Eindcijfer SE} = \text{eindcijfer I\&S}$

Lichamelijke opvoeding HAVO 2017-2018

Sportdisciplines	Regelvaardigheid	Sportvaardigheid		
Basketbal	Organisator/instructeur/scheidsrechter	Eigen vaardigheid		
Volleybal	Organisator/instructeur/scheidsrechter	Eigen vaardigheid		
Voetbal	Organisator/instructeur/scheidsrechter	Eigen vaardigheid		
Softbal	Scheidsrechter	Eigen vaardigheid		
Atletiek	Coach/organisator (4 wkn)	Eigen vaardigheid		
Aquathlon	Inzet tijdens lessen	Eigen vaardigheid		
Turnen	Hulpverlener/ coach	Eigen vaardigheid		
Racketsport	Coach/ontwerper	Eigen vaardigheid		
Zelfverdediging	Coach/ontwerper (4 wkn)	Eigen vaardigheid		
stofomschrijving	Vorm	Tijd	her	gewicht
9 sportmodules leerjaar t/m medio leerjaar 3				
Tijdens elke sportmodule staat één regelvaardigheid centraal. Tijdens de openingsles worden de kandidaten geïnformeerd over de te beheersen sport c.q. regelvaardigheden. Tijdens de lessen die volgen, komen alle kandidaten tenminste één keer aan bod om hun regelvaardigheid individueel of in groepsverband te tonen.				
Cijferbepaling:				
Na afloop van iedere sportmodule zal elke kandidaat op 2 vaardigheden worden beoordeeld. Deze vaardigheden zijn: 1. Sportvaardigheid en 2. Regelvaardigheid.				
Bij 9 modules dient de kandidaat tenminste een voldoende te hebben behaald (5.50) om een eindexamendiploma te kunnen verkrijgen, tevens mag een kandidaat geen module missen. Wordt aan deze twee eisen niet voldaan dan volgt een herkansing.				
Herkansingen: Kandidaten die L.O. in het examenjaar niet voldoende afronden, komen in aanmerking voor het herkansingsprogramma.				
Attest-kandidaten:				
Van kandidaten voor wie het vanwege gezondheidsredenen onmogelijk is om te participeren aan onderdelen van het L.O.-programma, wordt het volgende verwacht:				
<ul style="list-style-type: none"> - De kandidaat zorgt voor een authentiek doktersbewijs, waarin duidelijk de periode staat vermeld waar in de kandidaat mag participeren aan L.O. dit bewijs wordt aan de schoolleider en in kopie aan de mentor en aan de docent L.O. overhandigd. - De kandidaat krijgt voor elke gemiste sportmodule een vervangende opdracht die qua studielast ongeveer overeenkomt met de gemiste module. Afhankelijk van de beperkingen worden passende 'alternatieve' regelende taken aangeboden. Voorbeelden van een vervangende opdracht is het assisteren bij de organisatie en uitvoering van diverse schoolactiviteiten. - Mocht een leerling door attest geen enkele module kunnen volgen dan zal hij/zij ook maximaal 2 herkansingsopdrachten moeten volgen. 				

Ckv H5, Arubaans examen

Examenstof

hoofdstuk

Methode

thema/katern onderdeel

bronnenmateriaal

Plat & Vorm

Reader theorie

stofomschrijving

vorm

tijd

her

gewicht

SO1 (week 44)

kunstdisciplines

verslag

ja

1x

theater

dans

muziek

beeldende vorming

SO 2 (week 4/5)

Klassieke oudheid

schriftelijk

ja

2x

SO 3 (week 11/12)

tentoonstelling eigen werk

presentatie

nee

1x

Cijferbepaling:

$SE 1 + SE 2 * 2 + SE 3) : 4 = \text{Eindcijfer I\&S}$

6. Nadere uitwerking examenreglement HAVO Schakel College

1. Algemeen

- 1.1. Het eindexamen wordt, conform de “Landsverordening voortgezet onderwijs”, geregeld in het “Landsbesluit, houdende algemene maatregelen, ter uitvoering van artikel 32 van de Landsverordening voortgezet onderwijs (AB 1989 no. GT 103)”, te vinden in AB 1991 no. GT 35 en in het “Landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 17 maart 2010, tot wijziging van het Landsbesluit eindexamens vwo, havo, mavo (AB 1991 no. GT 35)”, te vinden in AB 2010 no. 12.
- 1.2. Deze ‘Nadere uitwerking...’ regelt aangelegenheden, die niet of niet nader geregeld worden in bovengenoemd landsbesluiten.
- 1.3. De ‘Nadere uitwerking...’ wordt vastgesteld onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag van Stichting Onderwijs Combina.
- 1.4. De schoolleiding doet een voorstel hieromtrent aan het bevoegd gezag.
- 1.5. Waar onderstaande bepalingen in strijd zijn met bovengenoemde Landsbesluiten gelden de bepalingen van de Landsbesluiten.

2. Examencommissie/de ‘Kleine Commissie’

- 2.1. Het schoolexamen wordt afgenomen door de eindexamencommissie havo van het Schakel College.
- 2.2. De eindexamencommissie van het Schakel College bestaat uit:
 - a. de directeur, voorzitter;
 - b. de schoolleider, secretaris;
 - c. de docenten, die in het jaar van het eindexamen havo in de examenvakken lesgeven.
- 2.3. Uit de eindexamencommissie wordt een ‘Kleine Commissie’ samengesteld en bekendgemaakt voor 1 oktober van het lopende schooljaar.
- 2.4. De ‘Kleine Commissie’ bestaat uit 5 leden, t.w.:
 - a. de voorzitter en de secretaris van de eindexamencommissie.
 - b. drie door de eindexamencommissie uit haar midden te benoemen leden.
In geval van ontstentenis van een of meer leden benoemt de voorzitter plaatsvervangende leden.
- 2.5. De voorzitter van de eindexamencommissie is tevens voorzitter van de ‘Kleine Commissie’.
- 2.6. De taak van de ‘Kleine Commissie’ is in ieder geval:
 - het doen van bindende uitspraken in gevallen van te laat komen, bedrog of andere onregelmatigheden, gepleegd tijdens het schoolexamen;
 - het doen van bindende uitspraken bij onwettig verzuim en bij verschillen van mening tussen de kandidaat en de examinerator of examinerator en de supervisor;
 - het doen van bindende uitspraken in andere gevallen betreffende het schoolexamen, die bij haar ter beoordeling wordt gebracht, zoals ten aanzien van het praktische opdrachten;
 - het doen van uitspraken in de gevallen van verzoeken tot uitstel van afgesproken data met betrekking tot de inlevering van conceptscripties, scripties en literatuurlijsten.
- 2.7.
 - a. Iedere vorm van onregelmatigheid m.b.t. het schoolexamen dient onmiddellijk na constatering gemeld te worden bij de schoolleider.
 - b. Bij verschil van mening tussen kandidaat en examinerator en bij andere klachten, dient de kandidaat binnen 3 schooldagen een schriftelijk verzoek in bij de voorzitter van de ‘Kleine Commissie’.
- 2.8. Besluiten van de ‘Kleine Commissie’ worden met meerderheid van stemmen genomen:
 - a. elk lid brengt een stem uit, blanco stemmen of zich onthouden van stemmen is niet toegestaan.
 - b. indien er tussen één der leden van de ‘Kleine Commissie’ en de wederpartij een bijzondere relatie bestaat, kan dit lid zich verschonen. In dat geval wordt dit lid vervangen door een door de voorzitter te benoemen plaatsvervangend lid.
- 2.9. Elke beslissing van de ‘Kleine Commissie’ wordt schriftelijk en met redenen omkleed aan de betrokkene, zijn ouders of de persoon/personen belast met het ouderlijk gezag en aan de eindexamencommissie bekendgemaakt.
- 2.10. Tegen de beslissing van de ‘Kleine Commissie’ kan de kandidaat in beroep gaan bij het bevoegd gezag. Hiertoe dient hij binnen drie schooldagen na de bekendmaking van de beslissing van de ‘Kleine Commissie’ een schriftelijk verzoek in bij de voorzitter van Stichting Onderwijs Combina. Het bevoegd gezag, gehoord hebbende de kandidaat en de voorzitter van de eindexamencommissie, doet binnen 10 werkdagen na ontvangst van het verzoekschrift een bindende uitspraak.

3. Inrichting en organisatie van het schoolexamen

- 3.1. De examenkandidaten ontvangen vóór 1 oktober van het schooljaar waarin examen wordt gedaan een 'Regeling schoolexamen', waarin vermeld staan:
 - a. de wijze waarop het schoolexamen wordt afgenomen: schriftelijk, mondeling of door middel van een practicum.
 - b. de stof van het schoolexamen.
 - c. de duur van het schoolexamen.
 - d. de waardering van de onderdelen per vak.
 - e. de datum van het schoolexamen.
- 3.2. Het schoolexamen wordt gehouden onder toezicht van de docenten van het Schakel College.
- 3.3. De inrichting en organisatie van het schoolexamen vallen onder verantwoordelijkheid van de directeur.
- 3.4. Verzoeken tot uitstel voor de inlevering van conceptprofielwerkstukken, profielwerkstukken of literatuurlijsten worden beoordeeld door de 'Kleine Commissie'. Het verzoek wordt tenminste twee schooldagen vóór de vervaldatum schriftelijk en met redenen omkleed bij de voorzitter van de 'Kleine Commissie' ingediend.

4. Taak vaksecties

- 4.1. De opgaven voor een schriftelijk schoolexamen worden uiterlijk een week vóór het schoolexamen bij de schoolleider ingeleverd.

5. Examinatoren

- 5.1. De examinerator is de docent van wie de kandidaat in het examenjaar les krijgt in het desbetreffende examenvak of diens door de directeur aan te wijzen vervanger.
- 5.2. De examinatoren van elke vaksectie stellen de opgaven voor de schoolexamens en de daarbij behorende normen vast. Waar er sprake is van 1 examinerator, zal het schoolexamen in afschrift naar inspectie gestuurd worden.
- 5.3. De examinatoren van elke vaksectie zijn verantwoordelijk voor het schoolexamen in hun vak. Zij corrigeren het werk volgens de in artikel 5.2 vastgestelde correctienormen.

6. Mondelinge schoolexamens en supervisors

- 6.1. Bij een mondeling schoolexamen kan de examinerator terzijde worden gestaan door een supervisor.
- 6.2. De schoolleider wijst, in overleg met de secties, indien nodig voor elk mondeling schoolexamen een supervisor aan.
- 6.3. De supervisor draagt samen met de examinerator zorg voor een ordelijk en correct verloop van het schoolexamen. Hij ziet toe dat het schoolexamen op een adequate wijze wordt afgenomen en houdt een verslag bij in het daartoe bestemde protocol.
- 6.4. De examinerator kan gebruikmaken van een recorder als hij/zij niet bijgestaan kan worden door een supervisor. Het schoolexamen wordt dan in zijn geheel opgenomen op de recorder en vervangt in zo'n geval het protocol.

7. Het schriftelijk schoolexamen

- 7.1. In elk lokaal waarin een schriftelijk schoolexamen wordt afgenomen, is er een klok waarop de surveillant de begintijd van het SE instelt.
- 7.2.
 - a. Laatkomers bij een schriftelijk of practicum schoolexamen worden 30 minuten na de aanvang van het schoolexamen niet meer toegelaten. De examenkandidaat wordt door de surveillant meteen naar de schoolleider verwezen. Door de 'Kleine Commissie' wordt nagegaan of er sprake is van opzet, nalatigheid of overmacht.
 - b. Ingeval van opzettelijk te laat komen zal de 'Kleine Commissie' tot uitsluiting van de examenkandidaat besluiten.
 - c. Ingeval van te laat komen vanwege nalatigheid of te laat inleveren van onderdelen van het SE kan de 'Kleine Commissie' besluiten dat de kandidaat het cijfer '1.0' krijgt voor het SE, of voor een onderdeel van het SE, dan wel een door de sectie in de Regeling Schoolexamen vastgelegde maatregel.

d. In geval van overmacht krijgt de kandidaat een nieuwe kans om het gemiste schoolexamen te maken.

- 7.3. Een kandidaat die minder dan 30 minuten te laat is wordt door de surveillant na het registreren van de tijd van binnenkomst toegelaten tot het SE-lokaal. Te laat komen geeft de kandidaat niet het recht tot doorwerken als de tijd is verstreken.
- 7.4. Kandidaten mogen binnen 45 minuten na de aanvang van het schoolexamen het lokaal niet verlaten.
- 7.5. Vijf minuten vóór het einde van het schoolexamen deelt de surveillant de nog aanwezige kandidaten mee: "Jullie hebben nog 5 minuten". Gedurende deze 5 minuten mogen de kandidaten het lokaal niet verlaten.
- 7.6. Kandidaten met dyslexie hebben recht op een verlenging van het schriftelijk of practicum schoolexamen met maximaal 30 minuten.
- 7.7. Kandidaten met ernstige gehoor- of gezichtsstoornissen hebben recht op aanpassingen van het schoolexamen. Deze aanpassingen worden door de schoolleiding in overleg met de kandidaten gefaciliteerd.

8. De afhandeling van het schriftelijk schoolexamen

- 8.1. De examinerator stelt de kandidaten en de secretaris van de eindexamencommissie zo spoedig mogelijk in kennis van het cijfer voor het schriftelijk schoolexamen. De secretaris stelt op zijn beurt de leden van de examencommissie van de resultaten in kennis.
- 8.2. De secretaris stelt de kandidaten in de gelegenheid de definitieve cijfers te controleren.
- 8.3. Opgaven, normen en het gemaakte werk worden zo spoedig mogelijk bij de secretaris ingeleverd. Deze bewaart het werk tot 1 april van het volgend schooljaar.

9. Het mondeling schoolexamen

- 9.1. De mondelinge schoolexamens worden afgenomen door de examinerator.
- 9.2. Na een voorstel daartoe door de examinerator, wordt het cijfer voor een mondeling schoolexamen door examinerator en supervisor na onderling overleg definitief vastgesteld. In het geval dat er geen supervisor bij het mondeling aanwezig is, moet het mondelinge SE opgenomen worden op een recorder. De examinerator bepaalt het cijfer.
- 9.3. De examinerator stelt de secretaris van de eindexamencommissie zo spoedig mogelijk op de hoogte van het cijfer voor het mondeling schoolexamen. De secretaris draagt zorg voor de bekendmaking van het cijfer aan de kandidaten.

10. Praktische opdracht en practicum

- 10.1. Een schoolexamen kan voor een deel uit een praktische opdracht of een practicum bestaan.
- 10.2. Het onderwerp van de praktische opdracht wordt vastgesteld in overleg met en met goedkeuring van de examinerator.
- 10.3. De kennis van de in de praktische opdracht of practicum verwerkte leerstof wordt tijdens het schoolexamen getoetst.
- 10.4. Tijdens dit schoolexamen kunnen behalve de leerstof van de praktische opdracht of practicum andere vaardigheden getoetst worden.
- 10.5. De examinerator stelt de secretaris van de eindexamencommissie zo spoedig mogelijk op de hoogte van het cijfer voor de praktische opdracht of het practicum. De secretaris zorgt voor de mededeling.
- 10.6. Ook ten aanzien van de praktische opdracht of practicum, zijn de artikelen 7 en 8 van het SE-reglement van toepassing.

11. Beoordeling

- 11.1. a. De examinerator gebruikt een van de cijfers 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers met een decimaal als cijfer van elk deel van het SE.
b. Aan de onder 11.1.a bedoelde cijfers dient de betekenis te worden gegeven, als beschreven in artikel 17, lid 6 van het "Landsbesluit eindexamens dagscholen vwo, havo, mavo." (AB 1991, No. GT 35).
- 11.2. Uit de beoordeling van alle schoolexamens voor een bepaald vak leidt de examinerator het eindcijfer voor het schoolexamen af. Het eindcijfer wordt op tienden nauwkeurig bepaald.
- 11.3. Voor het vaststellen van het eindcijfer van het schoolexamen zijn de beoordelingen van de afzonderlijke schoolexamens in een vak gelijkwaardig, tenzij anders is aangegeven in de SE-regelingen.

12. Mededelingen eindcijfer schoolexamen

- 12.1. Het eindcijfer voor het schoolexamen wordt uiterlijk één week vóór de aanvang van het centrale schriftelijk examen aan de kandidaten meegedeeld.
- 12.2. De schoolleider rapporteert schriftelijk en zo spoedig mogelijk uiterlijk drie dagen vóór de aanvang van het centrale schriftelijk examen, aan de ouders, voogden of personen belast met het ouderlijk gezag van de kandidaten, de SE-cijfers en SE-eindcijfers.

13. Sancties en andere maatregelen bij het schoolexamen

- 13.1 a. Indien een kandidaat zich onttrokken heeft aan één of meer onderdelen van het schoolexamen en dit wordt vóór, tijdens of na het schoolexamen ontdekt, dan wordt hem de deelneming of de verdere deelneming aan het schoolexamen ontzegd of het schoolexamen ongeldig verklaard.
- b. Indien een kandidaat zich t.a.v. het schoolexamen schuldig heeft gemaakt aan bedrog en dit wordt vóór, tijdens of na het schoolexamen ontdekt, dan wordt hem de deelneming of de verdere deelneming aan het schoolexamen ontzegd of het schoolexamen ongeldig verklaard.
- c. Indien een kandidaat zich aan enige andere onregelmatigheid heeft schuldig gemaakt en dit wordt vóór, tijdens of na het schoolexamen ontdekt, dan kan hem de deelneming of de verdere deelneming aan het schoolexamen worden ontzegd of het schoolexamen wordt ongeldig verklaard.

Onder onregelmatigheden worden in ieder geval de navolgende gedragingen, handelingen en of nalaten begrepen:

- Het zich niet houden aan afspraken die opgenomen zijn in dit reglement.
- Het gedurende het schoolexamen, in het lokaal in bezit hebben van materiaal of informatie gerelateerd aan het schoolexamen, welke niet door de school is verstrekt.
- Het gedurende het schoolexamen raadplegen van andere personen of andere dan door de school verstrekte bronnen, zonder toestemming vooraf van de surveillanten.
- Het niet opvolgen van de richtlijnen van de schoolleiding en van de surveillanten ten aanzien van het schoolexamen.

Voorts wordt iedere gedraging, handeling, doen of nalaten van een kandidaat die het resultaat van het schoolexamen voor zichzelf of voor een ander op onrechtmatige wijze kan beïnvloeden, als onregelmatig in voornoemde zin gekwalificeerd

- 13.2 a. Ontzegging van deelneming of verdere deelneming aan het schoolexamen, of ongeldigverklaring van het schoolexamen, houdt in ontzegging van deelneming of de verdere deelneming aan het centrale schriftelijk examen.
- b. Ongeldigverklaring van het schoolexamen nadat het centrale schriftelijk examen heeft plaatsgevonden houdt in dat alle examencijfers komen te vervallen.
- 13.3 Op de overtreding van een of meer van de regels en/of normen in dit reglement bevat kan de directeur op voordracht van 'De Kleine Commissie' of in geval van beroep, het schoolbestuur, de navolgende sancties of maatregelen op de overtreders opleggen (c.q. bevestigen):
 - Het geven van een schriftelijke waarschuwing
 - Het toekennen van het cijfer "1.0" voor een schoolexamen.
 - Ontzegging van verdere deelneming aan het schoolexamen

14 Procedure besluitvorming en mededelingen bij het nemen van sancties bij het schoolexamen.

- 14.1. Het besluit tot ontzegging van de verdere deelneming aan het schoolexamen of de ongeldigverklaring van het schoolexamen wordt genomen door de 'Kleine Commissie'. De kandidaat wordt bij het nemen van het besluit gehoord.
- 14.2. Het besluit tot ontzegging van verdere deelneming aan het schoolexamen of de ongeldigverklaring van het schoolexamen wordt door de directeur aan de kandidaat of zijn ouders, voogden of personen belast met het ouderlijk gezag zo spoedig mogelijk meegedeeld.
- 14.3. Het besluit tot ontzegging van verdere deelneming aan het schoolexamen of de ongeldigverklaring van het schoolexamen wordt door de directeur aan de Inspecteur van Onderwijs en aan het bevoegd gezag zo spoedig mogelijk meegedeeld.
- 14.4. Het besluit tot het nemen van andere sancties bij het schoolexamen wordt door de directeur zo spoedig mogelijk meegedeeld aan de kandidaat of zijn ouders of andere personen belast met het ouderlijk gezag.

15. Absentie

- 15.1. Als een kandidaat door ziekte of een andere vorm van overmacht verhinderd is een (school)examen bij te wonen, dient een ouder/voogd dit telefonisch aan de secretaris van het eindexamen te melden, voor de aanvang van het desbetreffende examen.
- 15.2. In geval van ziekte/overmacht dient de leerling (indien mogelijk, te bepalen door de schoolleider/secretaris) en de ouder zich op dezelfde dag om uiterlijk 16.00 uur persoonlijk te melden bij de schoolleider/secretaris van het eindexamen. De verhindering wordt, met opgaaf van reden, schriftelijk vastgesteld en ondertekend door ouder/voogd en secretaris van de examencommissie.
- 15.3. In geval de kandidaat zich beroept op ziekte/overmacht moet dit ten genoegen van de 'Kleine Commissie' voldoende zijn aangetoond. De secretaris van de 'Kleine Commissie' legt dit vast in een verslag voor de Examencommissie. De directeur kan een verzoek indienen bij bureau leerplicht om een onderzoek te laten instellen naar de rechtmatigheid van de afwezigheid.
- 15.4. Indien de afwezigheid van de kandidaat wettig is, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid om het (school)examen alsnog af te leggen. De datum van de herkansing wordt uiterlijk 7 dagen van tevoren aan de kandidaat bekend gemaakt. Indien het een Centraal Schriftelijk Examen betreft, wordt de kandidaat naar het tweede tijdvak verwezen. Dit is de laatste mogelijkheid, er bestaat geen derde tijdvak.

16. Herkansing van het schoolexamen, inhaal-/zieken SE

- 16.1. Elke examenkandidaat heeft recht op de herkansing van twee (2) schoolexamens in het examenjaar, waarvan maximaal 1 herkansing per SE-periode. Dit recht heeft uitsluitend betrekking op SE-periode 1, SE-periode 2. Een examenkandidaat die door ziekte verhinderd is om aanwezig te zijn bij een schoolexamen heeft recht op een inhaal-SE. Na iedere SE-periode is er een mogelijkheid voor een inhaal SE. Een gemiste herkansing, om wat voor reden dan ook, kan niet worden ingehaald.
- 16.2. Per examenjaar wordt in de SE-regeling vastgelegd welke onderdelen van de schoolexamens herkanst mogen worden.
- 16.3. Er vindt ten aanzien van schoolexamenperiode 1, schoolexamenperiode 2 elk, één (1) of meer dagen voor centrale afname plaats, waarin zowel de zieken SE's als de herkansingen plaatsvinden. De schoolexamens van periode 3 zijn geen van alle herkansbaar.
- 16.4. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de 'Kleine Commissie', verhinderd is bij een SE aanwezig te zijn, wordt hem de gelegenheid gegeven het SE in te halen op de herkansingsdagen genoemd in art. 16.3., of voor zover het de derde schoolexamenperiode betreft op een nog nader aan te kondigen inhaaldag. Indien deze kandidaat nog niet aan de herkansing heeft deelgenomen wordt hem/haar de gelegenheid geboden om zijn/haar schoolexamen te voltooien. Dit vindt plaats gedurende de herkansingsdagen tegelijkertijd met eventuele (reguliere) herkansingskandidaten. De kandidaat wordt dan in de gelegenheid gesteld om binnen een half uur na voltooien van het schoolexamen aan een ander van tevoren opgegeven herkansing deel te nemen.
- 16.5. Indien een kandidaat wegens ziekte, met in achtneming van art. 15.2, verhinderd is bij een SE aanwezig te zijn, wordt hem de gelegenheid gegeven het SE in te halen op de herkansingsdagen genoemd bij art. 16.3., of voor zover het de derde schoolexamenperiode betreft op een nog nader aan te kondigen inhaaldag. Indien deze kandidaat nog niet aan de herkansing heeft deelgenomen wordt hem de gelegenheid geboden om zijn schoolexamen te voltooien. Dit vindt plaats gedurende de herkansingsdagen tegelijkertijd met eventuele (reguliere) herkansingskandidaten. De kandidaat wordt dan in de gelegenheid gesteld om binnen een half uur na voltooien van het schoolexamen aan een ander van tevoren opgegeven herkansing deel te nemen.
- 16.6. De kandidaat meldt zich binnen 11 schooldagen na de SE-periode schriftelijk bij de schoolleider aan. De herkansing vindt in principe op de 15e schooldag na de schoolexamenperiode plaats.
- 16.7. Een schoolexamen waarvoor door 'het zich onttrekken aan' of een andere onregelmatigheid het cijfer '1.0' is gegeven, wordt niet herkanst.
- 16.8. Bij herkansing telt het hoogste cijfer.
- 16.9. Bij afwezigheid bij een herkansing van een SE vervalt het recht van herkansing van het SE. Bij onwettige afwezigheid bij een inhaal-/zieken SE, heeft de examenkandidaat in principe geen recht op een inhaal van een inhaal. Hij krijgt dan het cijfer '1.0' voor het niet gemaakte werk.

17. Slotbepaling

17.1. In gevallen waarin bovenstaande regels niet voorzien, beslist de directeur.

7. Regeling herkansing van CKV, LO, I&S en de CE-herkansingsregeling, de extra-vak regeling en de slaag/zakregeling

Herkansing van de vakken uit het gemeenschappelijk deel: CKV en LO

De vakken ckv & lo dienen met een voldoende resultaat afgesloten te zijn om voor het Havodiploma in aanmerking te komen.

Een kandidaat die voor één of meer van deze vakken een onvoldoende resultaat behaald heeft, dient dit vak te herkansen. Deze kandidaat neemt deel aan een door school aangeboden herkansingstraject. Dit vindt plaats voor het Centraal Schriftelijk Examen. In bijzondere gevallen kan de school een vervangende opdracht voor bepaalde kandidaten vaststellen.

Centraal schriftelijk examenherkansingsregeling

Elke kandidaat kan na de bekendmaking van het resultaat van het eerste tijdvak zich opgeven voor een herkansing in één vak op zijn examenlijst. De herkansingsexamens worden schriftelijk afgenomen in het tweede tijdvak. Na het tweede tijdvak wordt de definitieve cijferlijst vastgesteld. Het hoogste cijfer telt.

Het eindcijfer wordt bepaald door de som van het op 1 decimaal afgeronde SE-cijfer en het op 1 decimaal afgeronde herkansingscijfer te delen door twee. Het eindcijfer wordt als geheel getal aangegeven. De kandidaat mag na herkansing nooit in cijfer achteruitgaan.

Aanvragen voor herkansing dienen op een daartoe door de schoolleider verstrekt formulier uiterlijk drie dagen na de bekendmaking van het resultaat van het eerste tijdvak, te worden aangevraagd.

Extra vak-regeling

Op grond van het bepaalde in de geldende regelgeving, wordt op de scholen voor havo centrale externe eindexamens afgenomen in 7 vakken. De kandidaat kan bovendien in hetzelfde schooljaar waarin hij examen doet, in een of meerdere vakken een zogenaamd aanvullend examen (8^e vak) doen.

Een kandidaat die ervoor kiest een aanvullend examen te doen, dient gedurende het gehele schooljaar het onderwijs in dat vak te volgen en daarin eindexamen af te leggen. Na afloop van het eindexamen bepaalt de kandidaat of hij het extra vak opneemt in zijn profiel. Een voorwaarde hiervoor is wel dat de profielstructuur behouden blijft en voldaan wordt aan de profieleisen.

De slaag/zakregeling

Voor havo geldt dat men is geslaagd als:

- de kandidaat minstens acht eindcijfers heeft: het gemiddelde van het profielwerkstuk cijfer en het cijfer voor I&S levert een 'combinatiecijfer' op en is tevens een eindcijfer van één vak (het achtste vak). De eindcijfers van de onderdelen profielwerkstuk en I&S mogen hierbij niet lager dan 4 zijn.
- de kandidaat de vakken uit het gemeenschappelijk deel, te weten ckv en lo, elk met minstens een voldoende heeft afgesloten.
- het rekenkundig gemiddelde van alle CE's tenminste een 5.5 bedraagt. Deze eis heeft betrekking op alle bij de uitslag betrokken CE-cijfers,
- voor de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde maximaal één 5 als eindcijfer heeft behaald;

- voor alle examenvakken inclusief het PWS en I&S geldt bovendien dat:
 - elk eindcijfer gelijk of meer is dan zes; of
 - de kandidaat één vijf heeft als eindcijfer en de overige cijfers zijn zes of meer; of
 - de kandidaat twee vijven heeft als eindcijfer en twee of meer compensatiepunten; of
 - de kandidaat één vier heeft als eindcijfer en twee of meer compensatiepunten; of
 - de kandidaat één vijf en één vier als eindcijfer heeft voor twee examenvakken en drie of meer compensatiepunten..

Opmerking: het cijfer 7 geeft één, het cijfer 8 geeft twee, het cijfer 9 geeft drie en het cijfer 10 geeft vier compensatiepunten.

Met elke andere cijfercombinatie en met 8 vakken, is men niet geslaagd.

Bij een kandidaat die examen doet in 8 vakken (exclusief extra vak en 'combinatievak') en die niet voldoet aan bovenstaande normen, wordt gekeken naar de beste 7 behaalde eindcijfers om te bepalen of hij al dan niet geslaagd is.

Dit moet uiteraard met in achtname van de geldende regelgeving met betrekking tot verplichte vakken (Nederlands, Engels en wiskunde, de profielvereisten en het combinatiekarakter van PWS en I&S).

Daarnaast moeten de vakken ckv en lo (uit het gemeenschappelijk deel) met een voldoende zijn afgesloten. Het PWS en het vak I&S levert het combinatiecijfer op. Ook hier geldt dat de eindcijfers van de onderdelen PWS en I&S niet lager dan een 4 mogen zijn.